

İnternet Tehditleri ve Önlemler

*Güvende değilsin

Departman : Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi

Dersin Adı : Öğretim Materyali Kullanımı ve Tasarımı

Dersin Öğretmeni : Prof. Dr. Zahide Yıldırım

Öğrenci Adı : H. Özgür Coşkuner

Tarihi : 23.12.2018

İÇİNDEKİLER

A) Terimler Sözlüğü	5
B) Kazanımlar	6
C) Özet	7
D) Giriş	8
E) İnternet Ortamında Alınması Gereken Önlemler	9
1) Sosyal Medya Kullanırken Alınması Gereken Önlemler	10
2) İnternette Gezinirken Alınması Gereken Önlemler	12
3) Alınması Gereken Diğer Önlemler	13
F) Kişisel verilerimiz için haklarımız	14
G) Alıştırmalar	18
H) Kaynakça	20

Terimler Sözlüğü

Kişisel veri : Sahibi olduğu kişiyi tanımlayan, kişi hakkında özel ve genel bilgileri içeren her türlü veridir. Yani sadece bireyin adı, soyadı, doğum tarihi ve doğum yeri gibi onun kesin teşhisini sağlayan bilgiler değil, aynı zamanda kişinin fiziki, ailevi, ekonomik, sosyal özelliklerine dair bilgiler de kişisel veridir.

Virüs : Genellikle yazılımlara zarar verme amacıyla üretilen, , sistemin olağandışı davranışlarına yol açan, yüklenen bilgilere vb. zarar veren yazılım.

Antivirüs : Virüslere karşı yazılmış, temizleme, kurtarma işlemlerini yerine getiren koruyucu programlara verilen genel isimdir.

Anonimleştirme : Verilerin başka verilerle eşleştirilerek hiçbir şekilde kimliği belirli veya belirlenebilir bir gerçek kişiyle ilişkilendirilemeyecek hale getirilmesini ifade etmektedir.

Kazanımlar

- Sosyal medya hesaplarını kullanırken bilinçli bir kullanıcı olup, sanal ortamdaki tehditlere karşı hazırlıklı olabilme ve onlara karşı önlem alabilme seviyesine ulaşabilmek
- İnternet sitelerinde gezinirken, güvenli olan ve güvenli olmayan siteleri ayırt edebilme becerisine sahip olabilmek
- Elektronik cihazlarımızı kullanırken yardımcı yazılımları kullanabilme becerisine sahip olabilmek ve cihazlarımızın güvenliğini sağlayabilmek için yeterli bilgi seviyesine ulaşabilmek
- Kişisel veriler hakkında bilgi sahibi olabilmek ve kişisel verilerin önemini tanımını yapabilmek
- Kişisel veriler hakkında ne tür yasal haklara sahip olduğunu öğrenebilme ve bir sorunla karşılaştığında çözebilme becerisine sahip olabilmek

ÖZET

Teknolojinin hayatımızda büyük bir yer edinmesiyle beraber her işimizi İnternet aracılığıyla daha rahat ve kolay bir şekilde halledebilmekteyiz. Fakat İnternetin sağladığı bu avantajların yanında bir takım dezavantajlar da vardır.

Bunlar kişisel verilerimizin çalınması, dolandırılmak, elektronik cihazlarımızın zarar görmesi şeklinde kısaca özetlenebilir. Biz bu kitabımızda, 11-18 yaş aralığındaki çocuklara, İnternette dolaşırken, sosyal medya hesaplarını ve elektronik cihazlarını kullanırken, kötü niyetli kişilerin veya yazılımların verebileceği zararlara karşı ne tür önlemler alınması gerektiğini ve kişisel veriler hakkındaki haklarını inceleyeceğiz.

GİRİŞ

Teknolojik gelişmelerin sayesinde İnternet hayatımızdaki bir çok yeniliğin öncüsü oldu ve hayat kalitemizi gözle görülebilir bir biçimde arttırdı. Basit bir

örnek vermemiz gerekirse; sadece bir tıkla istediğimiz filmi izleyebilir, arkadaşlarımızla iletişime geçebilir, araştırma yapmak istediğimiz bir konu hakkında sayısız

kaynağa kolayca ulaşabiliriz. Kısacası İnternetin sayamayacağımız kadar sağladığı kolaylıklar sayesinde

dünyanın her tarafında İnternet kullanımı hızlı bir şekilde artmaktadır. dijital medya platformu “HootSuite” ve “We Are Social” tarafından yayınlanan rapora göre dünyadaki nüfusun yarısından fazlası İnternet kullanmaktadır. İnternetin hayatımıza getirdiği onca avantajların yanında maalesef bazı dezavantajları da vardır.

İnternet ortamındaki kötü niyetli kişiler sizin kişisel bilgilerinizi çalmak ve kullandığınız elektronik cihazlara virüs bulaştırmak gibi bazı yasadışı yollarla sizin sanal ve normal hayattaki aktivitelerinize ciddi zararlar verebilir. Bu nedenlerden dolayı İnternet kullanırken ne tür önlemler alınması gerektiği ve kişisel verileriniz hakkındaki haklarınızı öğrenmek çok büyük bir önem taşımaktadır.

İNTERNET ORTAMINDA ALINMASI GEREKEN ÖNLEMLER

Kişisel verilerimiz bizim telefon numaramız, TC kimlik numaramız, ev adresimiz, fotoğraflarımız gibi özel bilgilerimizdir. Bu bilgileri art niyetli insanlar kötü amaçlar için kullanabilirler. Örneğin; fotoğraflarımıza ve özel bilgilerimize sahip birisi, bizim adımıza sahte hesaplar açarak, bizi zor durumlarda bırakabilir. Bunun sonucunda da bizim yaşadığımız olumsuz bir biçimde et-

kilenir. Böyle durumlara maruz kalmamak için kendi başımıza alabileceğimiz bazı önlemler vardır. Bu sayede kişisel verilerimizi güvenle koruyabiliriz. Bu önlemler bazı güvenlik uygulamalarını kullanmak ve tanımadığımız kişilerle özel bilgilerimizi paylaşmamak şeklinde kısaca özetlenebilir. Şimdi bu önlemleri daha detaylı bir şekilde inceleyeceğiz.

Sosyal Medya Kullanırken Alınması Gereken önlemler

Sosyal medyalar sayesinde arkadaşlarımızın paylaştıklarını takip edebilir, onlarla mesajlaşabilir, videolar- fotoğraflar paylaşabilir ve gerçekten güzel vakit geçirebiliriz. Fakat sosyal medyayı kullanırken de dikkat etmemiz gereken bazı noktalar vardır.

Yapılması gerekenler:

1. Yabancı insanlarla mesajlaşmamamız ve onları arkadaş olarak eklemememiz gerekir.

Örnek:

Şüphelendiğimiz ve tanımadığımız birisi bize mesaj attığında cevaplamamız ve arkadaşlık isteğini kabul etmemiz gerekir.

2. Önemli kişisel bilgilerimizin hepsini sosyal medya hesaplarımızda paylaşmamamız gerekir.

Örnek:

Telefon numaramız veya ev adresimiz gibi kişisel bilgilerimizi sosyal medya hesaplarımızda paylaşmamamız gerekir.

3. Sosyal medya hesaplarımızın şifrelerini güçlü ve karmaşık seçmeliyiz.

Örnek:

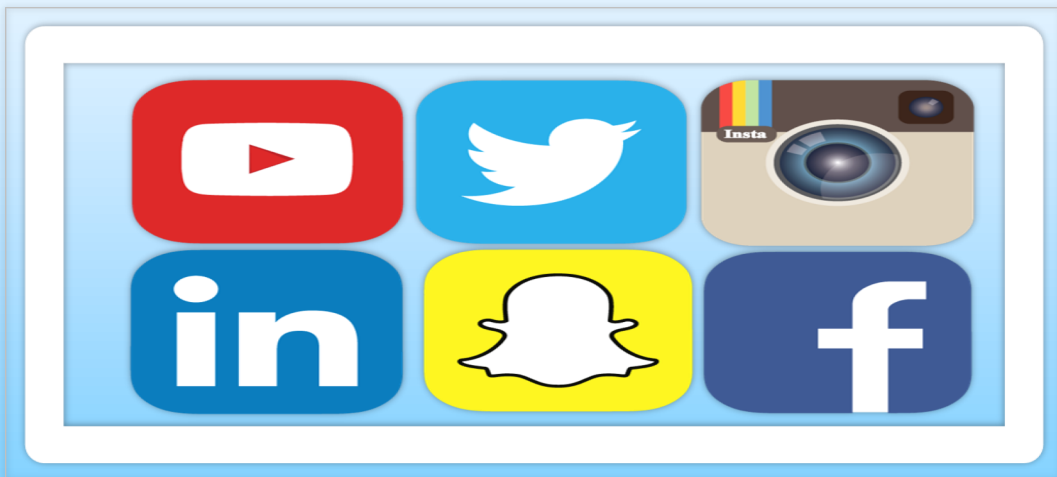
Doğum tarihimiz veya adımız gibi kolay tahmin edilebilir şifreler oluşturmamalıyız. Şifrelerimizi harf ve sayı karışık en az 8 karakterden oluşan kombinasyonlardan seçmeliyiz..

4. Sosyal medya şifrelerimizi kimseyle paylaşmamalıyız. Çünkü onlar özel bilgilerdir.

Örnek:

Kendisini polis, jandarma veya bir banka görevlisi olarak tanıtan birisine şifremizi vermemeliyiz.

5. İnternet kafe gibi ortak kullanılan bilgisayarlarda, hesaplarımızı açmamaya özen göstermeliyiz. Eğer açtıysak da işimiz bittikten sonra hesaplarımızdan çıkış yapmalıyız.

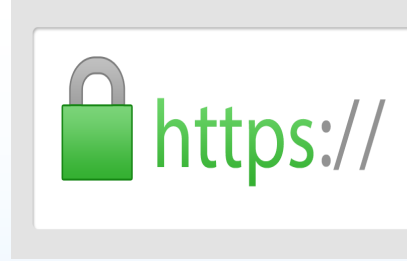
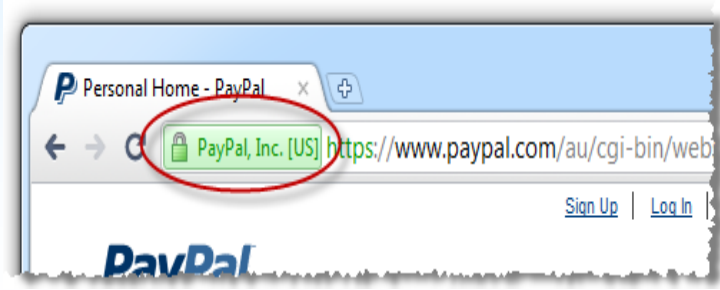

İnternette gezinirken alınması gereken önlemler

Araştırma yapmak, müzik dinlemek, dizi-film izlemek gibi herkes tarafından kullanılan web siteleri de büyük tehditler içermektedir. Bu tehditleri en aza indirmek için dikkat edilmesi gereken bazı hususlar vardır.

Yapılması gerekenler:

1. Her görülen İnternet sitesine girilmemesi gerekir. İnternet sitesinin güvenlik sertifikalarının incelenmesi ve eğer site şüpheliyse kesinlikle o siteye tıklamamız gerekir.

2. Sahte sitelerin reklamlarına inanmamak ve kesinlikle onlara tıklamamız gerekmektedir.

3. Güvenli olmayan sitelerden dosya indirmememiz gerekir.

Alınması gereken diğer önlemler

İnternette aldığımız önlemlerin yanı sıra kendi kişisel cihazımızı korumak için de bir takım önlemler almalıyız. Eğer bu önlemleri almazsak bilgisayarımız yavaşlayabilir, bozulabilir ve daha önce bahsettiğim gibi kişisel verileriniz çalınabilir.

Yapılması gerekenler:

1. Güncel bir antivirüs programı yükleyerek, belirli aralıklarla virüs taraması yapmamız gerekir.
2. Başkasından aldığımız bir usb belleği veya cd yi açmadan önce onları virüs taramasına sokmamız gerekir.

3. Kullanmadığımız zamanlarda bilgisayarın kamerasını çıkartmalı veya üstünü bantla kapatmamız gerekir.
4. Herkes tarafından kullanılan bir İnternet ağına bağlandığımız zaman VPN kullanmamız gerekir.
5. Şifrelerimizi düzenli aralıklarla güncellemeliyiz.
6. Korsan yazılımlardan uzak durmamız gerekir.

Kişisel verilerimiz için haklarımız

Kişisel verilerimiz 7 Nisan 2016 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe giren '6698 Sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (KVKK)' ile güvence altına alınmıştır. Bu kanunun amacı kişisel verilerin işlenmesinde başta özel hayatın gizliliği olmak üzere kişilerin

temel hak ve özgürlüklerini korumak ve kişisel verileri işleyen gerçek ve tüzel kişilerin yükümlülükleri ile uyacakları usul ve esasları düzenlemektir. Bu kanunun hükümleri, kişisel verileri işlenen gerçek kişiler ile bu verileri tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla işleyen gerçek ve tüzel kişiler hakkında uygulanır (KVKK, 2016).

çısı olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla işleyen gerçek ve tüzel kişiler hakkında uygulanır (KVKK, 2016).

Bu kanunun bilmemiz gereken önemli maddeleri şunlardır:

Madde 5 - Kişisel veriler ilgili kişinin açık rızası olmaksızın işlenemez.

Örnek:

Facebook'a bir fotoğrafımızı yüklediğimiz zaman bize bilgi vermeden ve iznimizi almadan fotoğrafımızı başka amaçlar için kullanamaz.

Madde 6 - Kişilerin ırkı, etnik kökeni, siyasi düşüncesi, felsefi inancı, dini, mezhebi veya diğer inançları, kılık ve kıyafeti, dernek, vakıf ya da sendika üyeliği, sağlığı, cinsel hayatı, ceza mahkûmiyeti ve güvenlik tedbirleriyle ilgili verileri ile biyometrik ve genetik verileri özel nitelikli kişisel veridir.

Örnek:

Kanun önünde herkes eşit haklara sahiptir. Kadın-erkek, genç-yaşlı ayrımı yapılmadan her birey aynı haklarla korunur. Özel durumlar haricinde kişisel veriler korunurken hiçbir ayırım gözetilemez.

Madde 11 - Herkes, veri sorumlusuna başvurarak kendisiyle ilgili;

- a) Kişisel veri işlenip işlenmediğini öğrenme,
 - b) Kişisel verileri işlenmişse buna ilişkin bilgi talep etme,
 - c) Kişisel verilerin işleme amacını ve bunların amacına uygun kullanılıp kullanılmadığını öğrenme,
 - ç) Yurt içinde veya yurt dışında kişisel verilerin aktarıldığı üçüncü kişileri bilme,
 - d) Kişisel verilerin eksik veya yanlış işlenmiş olması hâlinde bunların düzeltilmesini isteme,
 - e) Kişisel verilerin silinmesini veya yok edilmesini isteme,
 - f) (d) ve (e) bentleri uyarınca yapılan işlemlerin, kişisel verilerin aktarıldığı üçüncü kişilere bildirilmesini isteme,
 - g) İşlenen verilerin münhasıran otomatik sistemler vasıtasıyla analiz edilmesi suretiyle kişinin kendisi aleyhine bir sonucun ortaya çıkmasına itiraz etme,
 - ğ) Kişisel verilerin kanuna aykırı olarak işlenmesi sebebiyle zarara uğraması hâlinde zararın giderilmesini talep etme,
- haklarına sahiptir.

Örnek:

Facebook hesabımızdaki kişisel verilerimizin durumunu öğrenebilir, kişisel verilerimizin paylaşıldığı diğer kurumlar hakkında bilgi alabilir ve gerektiğinde kişisel verilerimizin silinmesi hakkında talepte bulunabiliriz.

Madde 17-

- (1) Kişisel verilere ilişkin suçlar bakımından 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 135 ila 140 ıncı madde hükümleri uygulanır.
- (2) Bu Kanunun 7 nci maddesi hükmüne aykırı olarak; kişisel verileri silmeyen veya anonim hâle getirmeyenler 5237 sayılı Kanunun 138 inci maddesine göre cezalandırılır.

Örnek:

Kişisel verilerin korunması kanununa uymayan kişi ve kurumlara, para veya hapis cezası verilebilir. Eğer bankalara verdiğimiz bilgiler eğer bizim bilgimiz ve isteğimiz dışında başka kurumlara satılırsa, o banka KVKK'na göre cezalandırılır.

Alıştırmalar

- 1.) Kişisel veri nedir?
- 2.) İnternet ortamında ne tür önlemler alınmalıdır?
- 3.) Sosyal medyayı kullanırken hangi konulara dikkat edilmesi gerekmektedir?
- 4.) Aşağıdaki şifre örneklerinden hangisi veya hangileri daha güçlü ve güvenlidir?
 - i.) 123456789
 - ii.) umuterdem2000
 - iii.) 12ut7b5x
 - iv.) Beşiktaş
 - v.) 49g34krx
- 5.) Aşağıdakilerden hangisi bir antivirüs programı değildir?
 - a)Avast
 - b)Eset
 - c)VPN
 - d)AVG
- 6.) Kişisel elektronik cihazlarımız için ne gibi önlemler alabiliriz?
- 7.) Virüslerden nasıl korunabiliriz?
- 8.) Kişisel Verileri Koruma Kanunu'nun önemi nedir iki kişilik gruplar halinde tartışınız.
- 9.)Kişisel verilerimiz bir ihlale uğradığında sırasıyla ne yapılması gerektiğini tartışınız.
- 10.)Veri sorumlusundan öğrenebileceğimiz veya isteyeceğimiz haklarımızı yazınız ve bunu örnekler vererek açıklayınız.

Cevaplar

Kaynakça

<http://www.hurriyet.com.tr/teknoloji/internette-paylastigimiz-kisisel-verilerimiz-tehlikede-mi-26762172>

<https://www.turktelekomguvenlik.com/guvenliklist/bireysel/internet-tehditleri-ve-onlemler>

<https://usa.kaspersky.com/resource-center/preemptive-safety/top-10-Internet-safety-rules-and-what-not-to-do-online>

<http://cocuk.meb.gov.tr/Internetime-guveniyorum>

<https://www.kisiselverikanunu.com/bilgi-guvenligi/>

http://www.bilgimikoruyorum.org.tr/?b424_internette-islem-yaparken-nelere-dikkat-etmeli

<https://www.kvkk.gov.tr>

<https://www.tbmm.gov.tr/kanunlar/k6698.html>

<https://www.proya.com.tr/blog/kisisel-verilerin-korunmasi-kanunu-kvkk-nedir-6698-sayili-kanun-hakkinda/>

ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

**Bu kitapçık Orta Doğu Teknik Üniversitesi
Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü Öğrencileri
tarafından hazırlanmıştır.**